

Η Ομάδα Πρωτοβουλίας Βέροιας το απόγευμα της Τετάρτης (6/2) πραγματοποίησε εκδήλωση – συζήτηση για το Ολοκαύτωμα των Εβραίων της Βέροιας, με σκοπό τη συμμετοχή των κατοίκων της πόλης στο αίτημα για την τοποθέτηση λίθων μνήμης σε διάφορα σημεία από όπου ξεκίνησαν το αμετάκλητο ταξίδι τους οι Εβραίοι συμπολίτες.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο φουαγιέ της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, ενώ χαιρετισμό απηύθυνε ο νομικός, συγγραφέας και εμπνευστής της πρότασης Μνήμης Γιώργος Λιόλιος, ο οποίος παρουσίασε και τους 10x10 εκατοστών Λίθους Μνήμης.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΤΤΑΡΙΔΗ: Η εξολόθρευση των Εβραίων είναι μια από τις χειρότερες εκφράσεις μίσους προς το διαφορετικό

Για την τοποθέτηση των Λίθων Μνήμης από την Ομάδα Πρωτοβουλίας, μίλησε η Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ημαθίας Αγγελική Κοτταριδίη, η οποία όπως είπε, η εξολόθρευση των Εβραίων είναι μια από τις χειρότερες εκφράσεις μίσους προς το διαφορετικό.

“Η Εφορεία έχει σχεδιάσει εδώ και δυο χρόνια μια δράση, είναι εγκεκριμένη, αφορά στις παρουσίες και τη μνήμη των διάφορων θρησκειών, φυλετικών και δεν προσδιορίζονται τότε έτσι, που υπάρχουν σε αυτό τον χώρο, στην Ημαθία και στη Βέροια. Αυτοί κατεξοχήν είναι, οι Χριστιανοί, οι Μουσουλμάνοι, και λιγότερο πολλοί οι Εβραίοι.”

Κάνουμε μια έκθεση η οποία είναι σχεδιασμένη για το πρώτο μισό του χρόνου φέτος, θα γίνει στο Βυζαντινό Μουσείο, και λέγεται "Συνυπάρξεις". Αφορά παρουσίαση επιτύμβιων μνημείων των διάφορων κοινοτήτων, εθνοτήτων, που έχουν συνυπάρξει στα χρόνια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας μέχρι την απελευθέρωση της πόλης το '12.

Έχουμε ένα μεγάλο υλικό, έχει μελετηθεί, τώρα συντηρείται και θα παρουσιαστεί. Στο πλαίσιο αυτό, θα κάνουμε και διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα, και μας άρεσε αυτή η δράση με τους Λίθους της Μνήμης.

Η Εφορεία υιοθετεί τη δράση και σε συνεργασία με ένα Λύκειο της Βέροιας θα κάνει μια παράλληλη δράση – ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα έχει να κάνει ακριβώς με την τοποθέτηση των λίθων, με παιδιά του Λυκείου γιατί στόχος είναι τα παιδιά πρώτον να μάθουν να μην ξεχνούν και δεύτερον – επειδή είναι και πολύ ιδιαίτερο θέμα – να ξέρουν τι σημαίνει το μίσος σε κάποιον που ξεκινάει από στοιχεία για τα οποία αυτός δεν ευθύνεται. Διότι η εξολόθρευση των Εβραίων είναι μια από τις χειρότερες εκφράσεις μίσους προς το διαφορετικό. Είναι το ιδεόγραμμα του μίσους προς τον άλλον. Όχι ότι δεν υπάρχει και για άλλες ομάδες πληθυσμού. Αυτό όμως είναι συμβολικό. Στο πλαίσιο της έκθεσης "Συνυπάρξεις" θα υιοθετήσουμε και αυτή τη δράση και θα συνδράμουμε και υλικοτεχνικά."

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΟΛΙΟΣ, Βέροια - Λίθοι μνήμης 6/2/2019

Λίθοι Μνήμης και όχι Λήθη

Το 1943 στη Βέροια ζούσαν περίπου 600 Εβραίοι. Απ' αυτούς η συντριπτική πλειονότητά εξοντώθηκε στα κρεματόρια του Άουσβιτς. Συνολικά, εξοντώθηκαν 460 Εβραίοι της πόλης. Κανείς δεν γύρισε ποτέ από το Άουσβιτς.

Οι 460 νεκροί δεν είχαν αυτονόητο δικαίωμα σε μια ταφή, παρά μόνον σε μια καμινάδα που διασκόρπιζε την στάχτη τους. Οι νεκροί της Βέροιας είναι νεκροί όλων μας και τους πρέπει ένας τάφος, όπως θεωρούμε ως αυτονόητο για οποιονδήποτε νεκρό. Ένας τάφος έστω υποτυπώδης, φτιαγμένος από λέξεις. Γράφοντας σήμερα πάνω σε έναν μικρό μπρούντζινο λίθο το επώνυμο, το όνομα, τις ημερομηνίες και τους τόπους γέννησης, ζωής και θανάτου, «προσφέρουμε μια ανθρώπινη ταφή στους εξαφανισμένους και η πράξη αυτή εξανθρωπίζει εμάς τους ζωντανούς».

Η Βέροια που συζητάει, δίχως προκαταλήψεις, για την πόλη της και θέλει να θυμάται τους νεκρούς της ως αναπόσπαστο κομμάτι της, ζητάει την ουσιαστική συμμετοχή των κατοίκων της ώστε να διεκδικήσουμε όλοι μαζί έναν κύβο μνήμης για τους ανθρώπους που δεν είχαν ποτέ το δικαίωμα σε έναν τάφο.

Την ανάγκη αυτής της ιδιότυπης «ταφής» εξέφρασε ο Γερμανός καλλιτέχνης Günter Demnig, ο οποίος επινόησε τους Λίθους Μνήμης (στα γερμανικά: stolperstein), οι οποίοι είναι τσιμεντένιοι κύβοι, διαστάσεων 10Χ10 εκ., που φέρουν μια ορειχάλκινη πλάκα πάνω στην οποία είναι γραμμένο το όνομα, η ημερομηνία γέννησης, η ημερομηνία και ο τόπος θανάτου ανθρώπων που εξοντώθηκαν από τους Ναζί, και οι οποίοι τοποθετούνται σε δημόσιους χώρους – σε μέρη που είχαν την τελευταία τους κατοικία, εργάζονταν ή φοιτούσαν πριν συλληφθούν και εξοντωθούν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Σε μια εποχή που επικαιροποιείται με κάθε ευκαιρία ο αντισημιτικός λόγος και αναβιώνει η ρητορική αλλά και η πρακτική του μίσους και του ρατσισμού, οι διακριτικοί αυτοί «λίθοι μνήμης», σαν πρόκες στους δρόμους της πόλης, στις οποίες σκοντάφτεις με το βήμα ή το βλέμμα σου, συνιστούν «ανάχωμα στην ανωνυμία του θανάτου».

Στη Βέροια διεκδικούμε, με την υποστήριξη του παραρτήματος του Ιδρύματος Χάινριχ Μπελ στην Ελλάδα, την τοποθέτηση λίθων μνήμης για τα παιδιά που χάθηκαν στο Ολοκαύτωμα. Η πρόταση της Πρωτοβουλίας αφορά την τοποθέτηση έξι λίθων μνήμης: πέντε λίθους για πέντε Εβραίους μαθητές του Γυμνασίου της πόλης στην είσοδο του άλλοτε Γυμνασίου και σήμερα Δημαρχείου της πόλης, και έναν για μία Εβραία μαθήτριά του εβραϊκού δημοτικού σχολείου της πόλης.

Διεκδικούμε μία «ταφή»- έναν λίθο μνήμης για τους:

1. **ΠΙΝΤΟ ΙΣΑΑΚ** του Μπαρούχ και της Μπέλλας, ο οποίος το 1943 ήταν 15 χρόνων. Φοιτούσε στην 5η τάξη του Γυμνασίου της Βέροιας. Εκτοπίστηκε το Μάιο του 1943 στο Άουσβιτς όπου εξοντώθηκε.
2. **ΠΙΝΤΟ ΜΩΨΗΣ** του Μπαρούχ και της Μπέλλας, ο οποίος το 1943 ήταν 14 χρόνων. Φοιτούσε στην 3η τάξη Γυμνασίου της Βέροιας. Εκτοπίστηκε το Μάιο του 1943 στο Άουσβιτς όπου εξοντώθηκε.
3. **ΔΑΝΙΕΛ ΑΣΕΡ** του Ιακώβ και της Φλώρας, ο οποίος το 1943 ήταν 12 χρόνων. Φοιτούσε στην 1η τάξη του Γυμνασίου της Βέροιας. Εκτοπίστηκε το Μάιο του 1943 στο

Αουσβιτς όπου εξοντώθηκε.

4. **ΑΖΑΡΙΑ ΜΙΣΕΛ** του Ασσέρ και της Ρασέλ, ο οποίος το 1943 ήταν 14 χρόνων. Φοιτούσε στην 4η τάξη του Γυμνασίου της Βέροιας. Εκτοπίστηκε το Μάιο του 1943 στο Άουσβιτς όπου εξοντώθηκε.

5. **ΑΖΑΡΙΑ ΛΩΡΑ** του Ασσέρ και της Ρασέλ, η οποία το 1943 ήταν 10 χρόνων. Φοιτούσε στο εβραϊκό δημοτικό σχολείο της Βέροιας. Εκτοπίστηκε το Μάιο του 1943 στο Άουσβιτς όπου εξοντώθηκε.

6. **ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ ΡΑΣΕΛ** του Ασσέρ και της Ρέινα. η οποία το 1943 ήταν 12 χρόνων. Φοιτούσε στην 1η τάξη του Γυμνασίου της Βέροιας. Εκτελέστηκε στη Βέροια στις 13.01.1944.

Ομάδα Πρωτοβουλίας για την τοποθέτηση Λίθων Μνήμης

ΠΗΓΗ: [ιστοσελιδα verianet.gr](http://ιστοσελιδα.verianet.gr), 6.2.2019